

NORDKAPP KOMMUNE

ÅRSBUDSJETT 2023

ØKONOMIPLAN 2023 - 2026

Innhold

Samle kreftene – skape tillit – omstille

1. Årsbudsjett 2023	side 1
2. Økonomiske rammer – omstilling	side 7
2.1 Tiltakslister rammeområder	side 9
3. Forutsetninger og utgangspunkt	side 11
3.1 Hovedoversikt drift og investering for økonomiplanperioden	
4. Driftsbudsjettet	side 15
5. Rammeområdene	side 16
<i>5.1 Sentrale styringsorganer og Sentraladministrasjon</i>	
<i>5.2 Oppvekst-, velferd- og kultursektoren</i>	
<i>5.3 Helse, rehabilitering og omsorgssektoren</i>	
<i>5.5/5.6 Tekniske sektor – rammeområde 5 og 6</i>	
<i>5.7 Skatt og rammetilskudd – rammeområde 8 og 9</i>	
6. Gebyrer selvkost området; vann, avløp, renovasjon og feiing	side 27
6.1 Utvikling gebyrer med % utvikling	
7. Investeringer	side 32
7.1 Investeringsplan 2023 – 2026	
8. Befolkningsutvikling og demografi	side 33

Samle kreftene – skape tillit- omstille

Utfordringsbildet

Verden omkring oss går fra den ene krise til den neste, etter vel to år med pandemi som har utfordret våre helsetjenester og nedstenging med konsekvenser for næringslivet er det nå krigen i Ukraina som får konsekvenser. Krigen gir høye energipriser særlig merkbart i Sør-Norge. Høy inflasjon der sentralbankene svarer med økende rentenivå for å senke temperaturen i økonomien, med en mulig resesjon som resultat. Dette påvirker også Nordkapp kommune på mange måter selv om vi slipper høy strømpris og ikke er direkte nabo til Russland. Høy usikkerhet preger mange av våre rammebetingelser. En sterk underliggende trend er den demografiske utvikling i hele Europa som preges av lave fødselstall og en sterkt aldrende befolkning – altså færre yrkesaktive som skal sikre pensjon og helsetjenester til flere eldre.

Lokalt er det sterk nedgang i folketallet, og en stadig eldre befolkning som preger oss. Finansieringen av kommunen er pr innbygger, slik slår dette direkte ut i budsjettene. Vår attraktivitet for å tiltrekke oss nye innbyggere og kvalifisert arbeidskraft synes å være svekket. De lokale «kampene» de senere år har nok medvirket til et omdømmetap. Selv om mange andre utkantkommuner i Finnmark sliter med mye av de samme utfordringene. Og i likhet med mange utkantkommuner har vi et boligmarked som ikke fungerer, nybygging står ikke i forhold til annenhånds pris og lite variasjon i tilbudet. Stor utskifting i kommunens ledelse har også bidratt til at vi har det jeg vil kalle en «skjør organisasjon».

Samle kreftene

Dette utfordringsbildet krever at vi **erkjenner utfordringene og samler kreftene** i lokalsamfunnet. Det krever ledelse og klokskap. Det er en sterk lokalpatriotisme her, denne må tas fram og blåses liv i, der kommunen, næringslivet og sivilsamfunnet med sterke organisasjoner og engasjerte enkeltpersoner drar lasset sammen.

Vi konkurrerer mot verden, ikke mot hverandre her i kommunen. Vi må finne metoder og tiltak for å samle kreftene, da må kommunen invitere til en dugnad der vi sammen kan møte utfordringsbildet og der alle kan bidra på sin måte for å få skape det gode liv i Nordkapp og troverdig formidle det til omverden. På denne måten kan vårt omdømme styrkes.

Skape tillit

Tillit var en av årsakene til at Norge kom så godt gjennom pandemien, tillit er grunnleggende viktig også i utviklingen av vår kommune. Tillit mellom de ulike politiske miljø, tillit mellom politikk og administrasjon. Tillit til kommunen som tjenesteproducent og tilrettelegger fra innbyggere og næringsliv er avgjørende for at vi skal lykkes. **En forutsetning for alt dette er å skape felles realistiske bilder av hvor vi står og hva som kan oppnås.** En mer stabil administrativ ledelse må kunne bidra til det og utfordre til politiske valg. Ofte kan det være bred politisk enighet om målene, at det er ulike syn på hvordan en skal oppnå disse er en naturlig del av en saklig debatt i et velfungerende lokaldemokrati.

Omstille

Nordkapp kommune har et betydelig omstillingsbehov som må løses. Bare det å skape balanse i budsjettet for 2023 er krevende, de mest åpenbare innsparingene er tatt de seinere år,

nå må en gå skarpere inn i driften og gjøre valg. Hva skal vi fortsette med og på hvilke nivå skal tjenestetilbudet være. Målet i første omgang må være tilpasse driften uten merforbruk. Så må neste steg klare å skape rom for investeringer. Det er et meget stort investeringsbehov her da en svært stor del av våre formålsbygg for å yte tjenester ikke er tidsmessige. Dette vil kreve tid og mye arbeid.

Ja det vil smerte for alle involverte å måtte ta ned driften og gjøre endringer på måten vi løser våre oppgaver på. Det er viktig med gode, men ikke for lange, prosesser i omstillingsprosessen slik at de løsninger som blir valgt er realistiske og forankret. Alternativet er å si som madame Pompadur sa til Ludvig den 15. «*Etter oss kommer syndefloden*». Vi blir ikke reddet av staten om vi kjører med underskudd og om det er krevende nok å skape balanse i budsjettet kan jeg love at inndekning av underskudd blir mer brutalt.

Omstilling krever at vi tar ned driftskostnadene samtidig som vi må investere ressurser i de nye løsningene som kan gjøre at vi fortsatt leverer gode tjenester innenfor de rammer vi har. Vi må starte et omstillingsprogram for årene 23-25 med systematisk arbeid for å etablere disse nye måtene å løse oppgavene på, mer om dette i omtale av omstillingsprogrammet nedenfor.

Jeg vil derfor tillate meg følgende påstand;

«du må våge å sjå realitetene i kvitauga og ha trua på framtida om du skal lykkast»

Risikovurdering

Kommunedirektøren ser på de foreslåtte tiltak for å skape balanse som realistiske med den kunnskap vi i dag har. Å ta ned virksomheten og omstille vil alltid kunne støte på uforutsette problemer slik at iverksettingen drar ut i tid, men en anser disse som mulige å håndtere.

De største risiki i dag er nok pris- og kostnadsutviklingen og befolkningsutviklingen. Vi ser av oktober-tallene for prisvekst fortsatt stigning med en Kpi på 7,5% på årsbasis. De to siste år har de fleste hatt en reallønnsnedgang så hva lønnsveksten vil bli neste år er mer usikkert enn på lang tid. Presset fra enkelte grupper mot frontfagsmodellen er økt, hva frontfaget vil lande på er nok avhengig av om vi får en sterk konjunkturedgang.

Vi har lagt til grunn en stabilisering av folketallet framover, dette kan synes optimistisk, men den kraftige nedgangen siste år er det grunn til å tro skal flate mer ut. Med et endret konjunkturbilde vil i hvert fall tiltrekningskraften fra mer sentrale strøk avta.

Honningsvåg 11.11.22

Trond Lesjø
Kommunedirektør

1. Årsbudsjett 2023

Årsbudsjett for 2023 og økonomiplan 2023 – 2026 kommer frem i hovedoversiktene nedenfor. Driftsbudsjettet for 2023 balanserer ikke med et netto positivt driftsresultat. Som igjen medfører at vi må bruke av disposisjonsfond for å balansere økonomiplanen perioden og årets budsjett.

Konsekvensjustert budsjett 2023			
Rammeområder	Vedtatt Budsjett 2022	Konsekvensjustert Budsjett 2023	Fremlagt budsjett 2023
1. Sentraladministrasjon og folkevalgte	31 586 509	36 612 630	34 471 824
2. OVK	83 161 297	92 448 579	89 194 473
3. HRO	86 695 934	96 736 801	90 904 801
5. og 6. Teknisk sektor	29 912 511	30 897 750	28 941 310
8. og 9 Skatt, rammetilskudd, renter, avdrag	-232 174 749	-242 861 778	-243 512 408
Sum	-818 498	19 986 307	0

* Som det fremkommer i tabellen over var utgangspunktet for budsjettarbeidet 2023 et konsekvensjustert budsjett med et «underskudd» på omlag 19,9 millioner. Med justering for fremlagte tiltak på 13,8 millioner er resterende 6,15 millioner finansiert fra disposisjonsfond for å få balanse.

Økonomisk utvikling og stilling.

Det er et krav i kommuneloven at det skal redegjøres for forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske handlingsevnen blir ivaretatt over tid. Det er et grunnleggende, lovfestet krav at kommuner skal ivareta den økonomiske handleevnen over tid. Videre er kommunestyrene pålagt å vedta finansielle måltall som skal fungere som egne handlingsregler i budsjett og i økonomistyringen av kommunen.

Finansielle måltall

De finansielle måltallene skal sikre at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid i Nordkapp kommune. De skal, sammen med realistiske planer, være et verktøy som sikrer en langsiktig og planmessig styring og utvikling av kommunens tjenester og økonomi.

Bruk av måltall kan i omstillingsperiode være vanskelig å oppnå, men vil tydelig vise i hvilken retning økonomien går sett opp mot måltallene og noe å styre mot.

Måltall for Netto driftsresultat: 1,75 %.

Netto driftsresultat er det viktigste resultatmålet i kommuneregnskapet og blir brukt av teknisk beregningsutvalg for å si noe om sektorens samlede økonomiske stilling over tid. For å kunne si noe om årets resultat for en enkeltkommune er det vanlig å korrigere for bruk og avsetning av bundne driftsfond. Korrigert netto driftsresultat viser dermed det resultatet som

fritt kan benyttes enten til å finansiere investeringer eller som kan settes av til disposisjonsfond til fri bruk seinere.

Måltall for disposisjonsfond: *Minimum 5% av brutto driftsinntekter.*

Det langsiktige måltallet er et disposisjonsfond på 5,0 prosent av brutto driftsinntekter. For å kunne håndtere store og brå endringer i utgifter eller inntekter, må en kommune ha et disposisjonsfond av en viss størrelse. Uten et tilstrekkelig disposisjonsfond, vil uventede bortfall av inntekter eller uventede økninger i utgifter slå direkte inn på tjenesteproduksjonen, gjennom at tjenestene må reduseres for å oppnå balanse. Det er derfor viktig med hensyn til den langsiktige og planmessige driften og utviklingen av kommunen at disposisjonsfondet er stort nok til å håndtere midlertidige negative svingninger på inntekts- og utgiftssiden.

Måltall for gjeldsgrad: *Maksimalt 100%*

Gjeldsgraden måles som netto lånegjeld (gjeld eksklusive lån til videre utlån der Husbanken er et slikt lån) i prosent av brutto driftsinntekter ved utgangen av året (UB lånegjeld/brutto inntekt). Det langsiktige målet er at lånegjelden ikke skal overstige brutto driftsinntekter, det vil si maksimalt 100 prosent. Kommuner med høy gjeld har bundet opp en større del av sine årlige driftsinntekter til å dekke renter og avdrag. Videre vil kommuner med høy gjeldsgrad som regel være utsatt for høyere renterisiko, og bør i så måte ha større netto driftsresultat for å kunne sette av mer til disposisjonsfond.

2. Økonomiske rammer – omstilling

Omstillingsbehov

Budsjettarbeidet i år har lagt stor vekt på å få fram hvilket omstillingsbehov vi har i de kommende årene. Det er foretatt en detaljert gjennomgang for de ulike rammeområdene med sikte på et godt kvalitetssikret grunnlag der en får med alle påregnelige utgifter og realistiske vurderinger av våre inntekter. Framskrevet budsjett viser hvilket resultat vi ville fått uten nye tiltak der det er lagt inn de inntekter mv som regjeringens forslag til Statsbudsjett for 2023 innebærer. Denne framskrivningen viser:

	År	År	År	År
Budsjett versjon 08.11.2022	2023	2024	2025	2026
Mer-/mindreforbruk konsekvensj. budsjett	19 986 307	19 986 307	19 986 307	19 986 307

manglende balanse ca 19.9 mill kr

Dette for å oppnå et 0-resultat, skulle vi lagt til grunn et ønsket netto driftsresultat slik som anbefalt at Teknisk beregningsutvalg for kommunal økonomi (TBU) på 1,75% ville summen økt med ytterligere 6,6 mill til 26,5 mill kr.

Hva er så årsaken til dette omstillingsbehovet? Det har over flere år bygget seg opp et driftsnivå som ikke er bærekraftig i forhold til de inntekter kommunen «normalt» vil har. Dette merforbruket er skjult gjennom flere år med høyere skatteinntekter enn anslått. Særlig for 20-21 har kommunen hatt sterkt vekst i kostnader særlig knyttet til den yngre del av befolkningen, merforbruket var i 2021 ca 25 mill kr. Når regnskapet likevel viser et mindre forbruk skyldes det tilpasning til nye skatteregler fra 2022 og svært store skatteinntekter, dekning av pandemikostnader og bruk av havbruksfond direkte disponert i driftsbudsjettet.

Vi må regne med et merforbruk i 2022 på 16 mill kr da den svært sterke kostnadsveksten ikke blir dekket opp og urealistiske og manglende gjennomføring av tidligere innstrammings tiltak. Regjeringen innrømmer at kostnadsveksten i 2022 ikke blir dekket inn og viser til gode resultater tidligere år og disposisjonsfond som er bygget opp.

Det regjeringen ikke viser til er oppbyggingen av det såkalte premieavviket – forskjellen mellom betalte pensjonspremier og beregnede pensjonskostnader som er utgiftsført i regnskapet. Denne var i 2021 ca 29 mill kr for vår del og antas å øke med 8 mill kr i 2022. Dette tærer på likviditeten og får oss til å tro at vi har bedre resultater enn vi reelt har.

Sterk befolkningsnedgang slår direkte inn i tildeling av rammetilskudd og skatteutjevningen mellom kommunene. Rammetilskuddet utgjør i gjennomsnitt nær 25 tusen kr pr. innbygger, mer for de yngre – barnehage og skole og de eldste – helse og omsorg. For vår del betyr det mindre inntekter å produsere tjenester for. Færre innbyggere og samtidig flere eldre gir behov for å flytte ressurser fra oppvekst til helse og omsorg. Dette gjør omstillingen enda mer krevende enn antall mill kr isolert sett skulle tilsi.

Omstillingsprogram 23 -25

Med et så vidt stort omstillingsbehov som kommunen har er det ikke mulig med enkle grep å tilpasse og endre driften for å skape en bærekraftig økonomi i løpet av et par måneder. Kommunedirektøren vil derfor forelå at vi starter et omstillingsprogram for årene 2023 og 24 med sikte på å balanse og noe handlingsrom for investeringer i 2025.

Fase 1 Budsjett 2023

Områdene er utfordret på å vise tiltak som kan gi en innsparing på 10% ved merinntekter og reduserte kostnader. Det har vært en for stor utfordring på kort sikt og vi legger i denne omgang fram forslag til tiltak som vil et vesentlig bidrag til å dekke opp omstillingsbehovet på kort sikt. Likevel har det vært nødvendig å saldere med fortsatt bruk av disposisjonsfond også for 2023. Noen av disse tiltakene er av kortsiktig karakter og er ikke mulig å opprettholde over tid. Flere av tiltakene tar tid å iverksette og helårseffekt kan derfor først oppnås i 2024. Derfor må det arbeides videre med nye og endrede tiltak i omstillingsprogrammet.

	År	År	År	År
Budsjett versjon 08.11.2022	2023	2024	2025	2026
Mer-/mindreforbruk konsekvensj. budsjett	19 986 307	19 986 307	19 986 307	19 986 307
Valgte driftstiltak	-13 833 982	-16 888 738	-16 888 738	-16 883 738
Mer-/mindreforbruk budsjettversjon	6 152 325	3 097 569	3 097 569	3 102 569

sektorvis sum av tiltak som fremmes er på 13,8 mill kr – nærmere beskrevet under hvert rammeområde

Fase 2 Systematisk gjennomgang

Et omstillings program for de neste 2 år bør rigges som et prosjekt med egen prosjektledelse og delprosjekter. En må påregne å hente inn eksterne ressurser til et slik program og det bør søkes statsforvalter om bidrag til et slik program som skal skape de nye tilpassede tjenester. Delprosjektene må basere på en analyse av hvor vi skiller oss vesentlig ut fra sammenlignbare kommuner i kostnadspådrag og en analyse av der utviklingsmulighetene er størst for bruk av ny teknologi og kompetanse. Det er til lovpålagte oppgaver de fleste av våre ressurser går, vi kan derfor ikke «frede» disse for kritisk gjennomgang. Vi må derimot stille spørsmålet - hva er godt nok?

Vi må alltid huske på at humankapitalen er den viktigste innsatsfaktor i vår tjenesteproduksjon. Det er og vil bli hard konkurranse om den høyt kvalifiserte arbeidskraften framover. Vår arbeidsgiverpolitikk må derfor svare opp hvordan bygger vi kompetanse og ikke minst hvordan bruker vi den kompetansen vi har på en smartere måte enn i dag. Bare gjennom å satse på kompetanse kan vi klare å levere gode tjenester med mindre ressursbruk enn i dag, da må bygging av kompetanse stå sentralt.

Kommunedirektøren vil komme tilbake med egen sak om rigging av omstillingsprosjektet.

Under er tiltak som budsjettet bygger på skissert opp. Vedlegg til dokumentet forteller konsekvensutredningen.

2.1 TILTAKSLISTER PÅ RAMMEOMRÅDER

1. SENTRALADMINISTRASJON

Tiltak	År	År	År	År
	2023	2024	2025	2026
Rammeområde 1	-2 237 606	-2 375 371	-2 375 371	-2 375 371
1.0 Reduksjon stilling økonomi	-347 875	-704 220	-704 220	-704 220
1.1 Reduksjon sentral administrasjon	-308 550	-617 100	-617 100	-617 100
1.2 Nedtrekk vakant stilling lønnsmedarbeide	-607 420	-607 420	-607 420	-607 420
1.3 Redusere overtid IKT	-16 631	-16 631	-16 631	-16 631
1.4 Redusere reise IKT leder	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
1.5 Redusere frukt Rådhuset	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
1.7 Sekretariat 50% stilling Bygdevekst avtale	0	0	0	0
1.8 100% prosjektledelse Bugdevekst avtale	-750 000	0	0	0
1.9 Redusere medlemskap politisk styring	-105 000	-105 000	-105 000	-105 000
1.10 HR stilling endres	-332 750	0	0	0
1.11 Utfordre politikker på politiske utvalg	-50 000	-225 000	-225 000	-225 000
1.12 Etablering Elements Cloud	380 620	0	0	0

2. OPPVEKST, VELFERD OG KULTURSEKTOREN

Tiltak	År	År	År	År
	2023	2024	2025	2026
Rammeområde 2	-3 144 806	-4 416 577	-4 416 577	-4 416 577
2.0 Kutt i planlagt overtid alle barnehager	-67 807	-67 807	-67 807	-67 807
2.1 Kutt i planlagt overtid alle barnehager	-30 007	-30 007	-30 007	-30 007
2.2 Kutt i planlagt overtid alle barnehager	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
2.3 Nedtrekk antall lærere Honningsvåg skole	-1 179 900	-2 251 500	-2 251 500	-2 251 500
2.4 Driftstilskudd Nordkappfestivalen kuttes i	-51 759	-51 759	-51 759	-51 759
2.5 Driftstilskudd Nordkappfestivalen kuttes i	-44 664	-44 664	-44 664	-44 664
2.6 Redusere utgifter til kinodrift	-200 339	-200 339	-200 339	-200 339
2.7 Virksomhetsleder/konsulent kultur kuttes	-849 420	-849 420	-849 420	-849 420
2.8 Stillingene på ungdomsklubben holdes va	-159 720	-159 720	-159 720	-159 720
2.9 Badevaktstilling holdes vakant i 2023. 13 %	-55 660	-55 660	-55 660	-55 660
2.10 Kutt 25 % stilling kulturskolen	-75 020	-75 020	-75 020	-75 020
2.11 Skårungen barnehage flyttes til Nordkapp	-400 510	-801 020	-801 020	-801 020

3. HELSE, REHABILITERING OG OMSORGS SEKTOREN

Tiltak	År	År	År	År
	2023	2024	2025	2026
Rammeområde 3	-5 832 000	-7 407 100	-7 407 100	-7 407 100
3.1 Reduksjon i diverse budsjettposter	-309 000	-309 000	-309 000	-309 000
3.2 Økte inntekter/refusjon for desentralisert	-250 000	0	0	0
3.3 Lege- og jordmor tjenesten - innsparing lø	-140 500	-201 000	-201 000	-201 000
3.4 Rehabiliteringstjenesten - avd. Tilrettelag	-421 080	-459 800	-459 800	-459 800
3.5 Rehabiliteringstjenesten - reduserte ressu	-242 000	-280 720	-280 720	-280 720
3.6 Nordkapp helsesenter avvikle deler av sy	-2 359 500	-3 539 250	-3 539 250	-3 539 250
3.7 Hjemmetjenesten- div. reduksjon i prakti	-200 860	-233 530	-233 530	-233 530
3.8 Rehabiliteringstjenesten – avd. Tilrettelag	-1 409 060	-1 883 800	-1 883 800	-1 883 800
3.9 Redusere støttekontakt budsjett	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000

5. TEKNISKE TJENESTER

Tiltak	År	År	År	År
	2023	2024	2025	2026
Rammeområde 5	-301 548	-301 548	-301 548	-301 548
5.1 Kontormateriell	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
5.2 Abonnement aviser og fagtidsskrifter	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
5.3 Matvarer	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
5.4 Beverting	-15 326	-15 326	-15 326	-15 326
5.6 Arbeidsklær	-4 713	-4 713	-4 713	-4 713
5.7 Tele/datakommunikasjon	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
5.8 Kursavgifter	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
5.9 Reiseutgifter	-21 509	-21 509	-21 509	-21 509
5.10 Byggesaksgebyrer	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
5.11 Vedlikehold gatelys	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
5.12 Energiplan	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
5.13 Deponiavgift på mottak av masser	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
5.14 Leieinntekter på Næringsarealer	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000

6.FELLESTJENESTER

Tiltak	År	År	År	År
	2023	2024	2025	2026
Rammeområde 6	-1 418 022	-1 488 142	-1 488 142	-1 483 142
6.1 Nedtrekk el kjel	-225 000	-225 000	-225 000	-225 000
6.2 Nedtrekk Elektrisk kraft	-305 000	-305 000	-305 000	-300 000
6.3 Lønn til park	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000
6.4 Lønn Ferievikar renhold	-39 930	-39 930	-39 930	-39 930
6.5 Overtidslønn	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
6.6 Rengjøringsmatriell	-125 000	-125 000	-125 000	-125 000
6.7 Tele/data kommunikasjon	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
6.8 Vedlikehold	-350 000	-350 000	-350 000	-350 000
6.9 Service avtaler	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
6.10 Vedlikehold/service kjøretøy	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
6.11 Reiseutgifter	-8 092	-8 092	-8 092	-8 092
6.12 Avhending av skårungen bhg	-30 000	-100 120	-100 120	-100 120
6.13 Drivstoff	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
6.14 Arbeidsklær	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
6.15 Økte inntekter husleie	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000

8. SKATT OG RAMMETILSKUDD

Økte inntekter er fremmet som tiltak. Bunnfradrag på eiendomsskatt der grensen er 150 000 kr er forslått fjernet som vil gi en årlig effekt på om lag 0,9 mill kr.

Tiltak	År	År	År	År
	2023	2024	2025	2026
Rammeområde 8	-900 000	-900 000	-900 000	-900 000
8.1 økt inntekt Reduksjon bunnfradrag skatt e	-900 000	-900 000	-900 000	-900 000

3. Forutsetninger og utgangspunkt

Konsekvensjustert budsjett

Budsjett for 2023 og planperioden 2023 - 2026 er basert på konsekvensjusterte budsjettet for 2021.

Følgende parameter er lagt til grunn i konsekvensjustert budsjett:

- Lønns- og prisvekst på 5,3 % (deflator).
- Pensjonspremie på 21 % for fellesordningen i KLP (20 % for ordførerordningen) og 14 % for lærerordningen (SPK).
- Netto økning i gjeldsnivået på 19 millioner kr.
- Rente nivået er satt på 4,4% og avdragsbelastning videreføres på samme nivå som i 2022.
- Av samlet lønns- og prisvekst er det avsatt rundt 3,8 millioner kroner til lønnsoppgjøret 2023. Denne fordeles ut når endelig lønnsoppgjør for 2022 er ferdigstilt.
- Eiendomsskatt for 2023 er uendret i forhold til 2022-nivå. Ordinær skattesats på 7 promille med differensiert sats for bolig- og fritidseiendommer med 4 promille og der bunnfradrag på kr 150 000 pr boenhet.

- g) Tiltak som fremmes kommer til reduksjon, manglende tiltak finansier merforbruk med inntekt fra disposisjonsfond.
- h) Havbruksfond for 2023 er nøkternt budsjettet med inntekt på 4,5 mill kr som brukes for å finansiere drift.

3.1 Hovedoversikt drift og investering for økonomiplanperioden

Hovedoversiktene er basert på «Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. – FOR-2019-06-07-714».

Økonomisk oversikt drift jf.§5-6	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Nordkapp kommune						
Rammetilskudd	-151 866 851	-149 335 000	-157 527 000	-157 527 000	-157 527 000	-157 527 000
Inntekts- og formuesskatt	-93 426 322	-92 639 000	-90 751 000	-90 751 000	-90 751 000	-90 751 000
Eiendomsskatt	-8 781 973	-8 721 483	-9 856 483	-9 856 483	-9 856 483	-9 856 483
Andre skatteinntekter	0	0	0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-20 669 280	-5 970 000	-17 687 152	-17 687 152	-17 687 152	-17 687 152
Overføringer og tilskudd fra andre	-37 078 072	-27 007 578	-29 217 101	-27 892 101	-27 892 101	-27 892 101
Brukerbetalinger	-15 891 891	-17 462 333	-14 405 459	-14 405 459	-14 405 459	-14 405 459
Salgs- og leieinntekter	-31 460 032	-30 875 673	-39 344 980	-39 344 980	-39 344 980	-39 344 980
SUM DRIFTSINNETEKTER	-359 174 421	-332 011 067	-358 789 175	-357 464 175	-357 464 175	-357 464 175
Lønnsutgifter	180 640 364	168 170 709	175 004 972	171 465 877	171 465 877	171 465 877
Sosiale utgifter	20 188 283	31 568 606	34 296 835	33 716 575	33 716 575	33 716 575
Kjøp av varer og tjenester	98 194 824	78 586 955	86 620 423	85 957 283	85 957 283	85 957 283
Overføringer og tilskudd til andre	27 989 422	23 516 568	28 704 467	28 704 467	28 704 467	28 704 467
Avskrivninger	18 245 604	17 459 871	21 076 266	21 076 266	21 076 266	21 076 266
SUM DRIFTSUTGIFTER	345 258 497	319 302 709	345 490 563	340 910 468	340 910 468	340 910 468
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-13 915 924	-12 708 358	-13 298 612	-16 553 707	-16 553 707	-16 553 707
Renteinntekter	-842 809	-635 000	-1 714 560	-1 714 560	-1 714 560	-1 714 560
Utbytter	0	0	0	0	0	0
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	11 294 584	14 439 477	15 969 037	15 969 037	15 969 037	15 969 037
Avdrag på lån	14 281 477	16 391 645	15 500 645	15 500 645	15 500 645	15 500 645
NETTO FINANSUTGIFTER	24 733 252	30 196 122	29 755 122	29 755 122	29 755 122	29 755 122
Motpost avskrivninger	-18 245 602	-17 459 871	-17 652 365	-17 652 365	-17 652 365	-17 652 365
NETTO DRIFTSRESULTAT	-7 428 274	27 893	-1 195 855	-4 450 950	-4 450 950	-4 450 950
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	0	0	0
Overføring til investering	2 777 185	0	1 024 848	1 024 848	1 024 848	1 024 848
Avsetninger til bundne driftsfond	7 904 653	633 000	7 436 029	7 436 029	7 436 029	7 436 029
Bruk av bundne driftsfond	-5 758 564	-1 679 391	-1 312 697	-1 312 697	-1 312 697	-1 312 697
Avsetninger til disposisjonsfond	220 280	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000
Bruk av disposisjonsfond	2 284 713	0	-6 152 325	-3 255 095	-3 255 095	-3 255 095
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
SUM DISPONERINGER ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	7 428 267	-846 391	1 195 855	1 195 855	1 195 855	1 195 855
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	-7	-818 498	0	0	0	0

Økonomiplanen er i utgangspunktet ikke i balanse, og er finansiert med inntekter fra disposisjonsfond i alle årene 2023-2026. Dette er nødvendig fordi det tar tid å få tiltak til å gi full effekt og at det må arbeides videre med nye utviklings- og omstillingstiltak for med realistiske tiltak å tilpasse driften til de tilgjengelige rammer.

Grunnet usikkerhet og utfordring bildet i planperioden 2023 – 2026, er årene 2024-2026 lagt inn med faste tall uten justeringer. Med dette som grunnlag og der kommunen ikke klarer å gjennomføre ytterligere omstilling, vil Nordkapp kommune redusere disposisjonsfond med ytterligere 9,75 mill kr.

Fremlagt budsjett for 2023 der alle tiltak er tatt med blir planperiodens bevilgningsoversikt drift jf. §5-4 første ledd slik:

Bevilgningsoversikt drift jf. §5-4 første ledd	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Rammetilskudd	-151 866 851	-149 335 000	-157 527 000	-157 527 000	-157 527 000	-157 527 000
Inntekts- og formuesskatt	-93 426 322	-92 639 000	-90 751 000	-90 751 000	-90 751 000	-90 751 000
Eiendomsskatt	-8 781 973	-8 721 483	-9 856 483	-9 856 483	-9 856 483	-9 856 483
Andre generelle driftsinntekter	-20 669 280	-5 970 000	-17 687 152	-17 687 152	-17 687 152	-17 687 152
SUM GENERELLE DRIFTSINTEKTER	-274 744 426	-256 665 483	-275 821 635	-275 821 635	-275 821 635	-275 821 635
Sum bevilgninger drift, netto	242 582 898	226 497 254	241 446 757	238 191 662	238 191 662	238 191 662
Avskrivninger	18 245 604	17 459 871	21 076 266	21 076 266	21 076 266	21 076 266
SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER	260 828 502	243 957 125	262 523 023	259 267 928	259 267 928	259 267 928
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-13 915 924	-12 708 358	-13 298 612	-16 553 707	-16 553 707	-16 553 707
Renteinntekter	-842 809	-635 000	-1 714 560	-1 714 560	-1 714 560	-1 714 560
Utbytter	0	0	0	0	0	0
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	11 294 584	14 439 477	15 969 037	15 969 037	15 969 037	15 969 037
Avdrag på lån	14 281 477	16 391 645	15 500 645	15 500 645	15 500 645	15 500 645
NETTO FINANSUTGIFTER	24 733 252	30 196 122	29 755 122	29 755 122	29 755 122	29 755 122
Motpost avskrivninger	-18 245 602	-17 459 871	-17 652 365	-17 652 365	-17 652 365	-17 652 365
NETTO DRIFTSRESULTAT	-7 428 274	27 893	-1 195 855	-4 450 950	-4 450 950	-4 450 950
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	0	0	0
Overføring til investering	2 777 185	0	1 024 848	1 024 848	1 024 848	1 024 848
Avsetninger til bundne driftsfond	7 904 653	633 000	7 436 029	7 436 029	7 436 029	7 436 029
Bruk av bundne driftsfond	-5 758 564	-1 679 391	-1 312 697	-1 312 697	-1 312 697	-1 312 697
Avsetninger til disposisjonsfond	220 280	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000
Bruk av disposisjonsfond	2 284 713	0	-6 152 325	-3 255 095	-3 255 095	-3 255 095
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
SUM DISPONERINGERELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	7 428 267	-846 391	1 195 855	1 195 855	1 195 855	1 195 855
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	-7	-818 498	0	0	0	0

Oversikten viser kommunens netto inntekter etter dekning av renter og avdrag som kan benyttes til kommunal tjenesteproduksjon. Fordelingen pr rammeområde fremgår av oversikt over hvert rammeområde i kap 1.3 og kap. 2 i dette dokumentet.

- 1) Kommunens frie inntekter består av skatt på formue og inntekt, eiendomsskatt, ordinært rammetilskudd og andre generelle statstilskudd. Skatteanslaget og beregningen av ordinært rammetilskudd er basert på forutsetningene i opplegget for kommuneøkonomien i regjeringens forslag til statsbudsjett for 2023.
- 2) Andre generelle statstilskudd omfatter momskompensasjon, rente og avdragsstøtte, mv.

Forklarende kommentarer til noen av budsjettpostene:

Motpost avskrivninger:

Avskrivninger vises kun som en kalkulatorisk utgift, slik at denne da blir utlignet ved saldering av resultatet. Dette skyldes at man i kommunal virksomhet utgiftsfører avdrag på lån.

§ 5-5. Bevilgningsoversikter – investering Regnskap

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Investeringsutgifter						
Investeringer i varige driftsmidler	70 004	62 162	34 050	20 850	20 850	20 850
Tilskudd til andres investeringer	0	0	4 425	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	918	1 100	1 025	1 100	1 100	1 100
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	70 922	63 262	39 500	21 950	21 950	21 950
Investeringsinntekter						
Kompensasjon for merverdiavgift	-5 747	-10 132	-2 192	-1 342	-1 342	-1 342
Tilskudd fra andre	-2 891	0	0	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	-1 550	0	0	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-26 364	-47 030	-39 500	-21 950	-21 950	-21 950
Sum investeringsinntekter	-36 551	-57 162	-41 692	-23 292	-23 292	-23 292
Videreutlån						
Videreutlån	6 393	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Bruk av lån til videreutlån	-6 393	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Avdrag på lån til videreutlån	2 599	2 800	2 800	2 800	2 800	2 800
Mottatte avdrag på videreutlån	-4 366	-2 800	-2 800	-2 800	-2 800	-2 800
Netto utgifter videreutlån	-1 767	0	0	0	0	0
Overføring fra drift og netto avsetninger						
Overføring fra drift	-2 777	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	1 447	-5 000	2 192	1 342	1 342	1 342
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	-3 928	-1 100	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-5 257	-6 100	2 192	1 342	1 342	1 342
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	27 347	0	0	0	0	0

Tabellen over viser Bevilgningsoversikten til investeringsregnskapet.

Oversikten viser kommunens totale ressursbruk til investeringer og langsiktige avsetninger og hvordan dette finansieres. Detaljert oversikt over hvert enkelt prosjekt og hvordan disse finansieres.

Opptak av lån fra Husbanken til videre utlån fremgår av posten «Videre utlån» og «Bruk av lån til videre utlån» Budsjett regulering juni 2022 år hovedårsaken til økning til årlig ramme på utlån ble økt fra 5 mill til 20 mill kr. Det vil bli stående igjen ubrukte lånemidler ved utgangen av 2022 som gjør at nivået reduseres til inntil 5 mill kr i budsjettet år 2023 og resterende planperiode.

4. Driftsbudsjettet

Netto utgifter på rammeområdene blir nå slik:

Netto utgift rammeområder	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
1. Sentraladministrasjon og folkevalgte	34 870 569	31 586 509	34 471 824
2. OVK	91 380 145	83 161 297	89 206 973
3. HRO	90 422 818	86 695 934	90 904 801
5. og 6. Teknisk sektor	28 100 470	29 912 511	28 941 310
8. og 9 Skatt, rammetilskudd, renter, avdrag	-244 301 125	-232 174 749	-243 512 408

*Netto utgift som sektorene styrere etter er iberegnet avskrivninger, kalkulatoriske renter, bruk/avsetning mot bundne fond og andre statlige overføringer. Dette er føring som kan ligge under rammeområde 8. Vår praksis er for at sektorledere skal kunne styre etter faktiske inntekter og kostnader der de har full oversikt. Sammenligner vi med bevilgning drift §5-4, første ledd, vil det fremkomme avvik som følge av praksis, men på totalt for kommunen er det korrekt. Legger ved en tabell som viser at på overordnet nivå er dette korrekt, der dere finne tallene i tabell side 10.

Nordkapp Kommune totalt	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Driftsinntekter	-84 429 995	-75 345 584	-82 967 540
Driftsutgifter	327 012 893	301 842 838	324 626 697
Netto	242 582 898	226 497 254	241 446 757

Endringer:

Driftsbudsjettet har en omstrukturering økonomisk, som innebærer at det er flyttet virksomheter mellom rammeområdene fra året 2022 til 2023. Endringene er betydelige og innebærer at sammenligning med tidligere år ikke er fremstilt i dette dokumentet.

Under rammeområde 2 (OVK) er Helsepsykepleierne løftet ut til rammeområde 3 (HRO) når FABU ble lagt ned. Det som gjenstår i OVK er kun barnevern. Flyktninger tjenesten har kommet tilbake fra ha blitt bygget ned over år.

Under rammeområde 1 (sentraladministrasjonen) lå Brann, Feiing og oljevernberedskap, dette er løftet over til rammeområde 5 (teknisk).

Årsbudsjettets inntekter

Rammetilskudd er beregnet på grunnlag av kommuneopplegget i forslaget til statsbudsjett for 2023. Beregningene som ligger til grunn, forutsetter et folketall pr 1.7.2022 på 2 920 innbyggere.

Budsjettet for 2023 bygger på følgende inntektsanslag:

- Skatt på formue og inntekt kr 90,75 millioner
- Rammetilskudd inkl. inntektsutjevning og småkommunetillegg kr 157,52 millioner
- Eiendomsskatt kr 9,85 millioner
- Andre statlige overføringer kr 17,68 millioner
- Til sammen utgjør dette om lag kr 275,82 millioner**

I tillegg kommer egeninntekter fra drift med om lag kr 83,4 millioner.

5. Rammeområdene

5.1 Sentrale styringsorganer og Sentraladministrasjon

Sentraladministrasjon og folkevalgte	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Driftsinntekter	-1 695 923	-2 591 491	-3 707 577
Driftsutgifter	40 098 985	33 978 000	37 979 401
Netto	38 403 062	31 386 509	34 271 824

Rammeområdet omfatter:

- Økonomidrift og støtte
- HR (Personal)
- IKT og digitalisering
- Plan, kommuneplan, arealplaner
- Matrikkel og oppmåling
- Klima og miljø
- Motorferdsel i utmark
- Samfunns- og næringsutvikling
- Beredskap
- Administrasjon
- Innkjøp
- Servicekontor og arkiv
- Politisk sekretariat
- Politiske styringsorganer
- Felles utgifter (forsikringer, lisenser, abonnementer og gebyrer)

Politisk styring

Budsjettet krever store grep og det er derfor naturlig av en utfordrer politisk ledelse på tiltak for å skap balanse. En kritisk vurdering av hvilke medlemskap i samarbeidsorganisasjoner en velger å opprettholde og andre kostnadsbesparende tiltak en ser for seg kan gjennomføres i neste valgperiode.

Servicekontoret

Servicekontoret består av 2 medarbeidere. Ved gjennomføring av tiltak må flere arbeidsoppgaver avsluttes. Foreslått tiltak tvinger frem krav til effektivisering og derfor et eget tiltak som skal forbedre saksbehandler programmet Elements.

IKT

Tiltak som er fremmet er av mindre karakter. Innvesteringer er trykket ned til kun det nødvendige kommende år.

Økonomi

Ved inngangen av året 2022 ble det ansatt en medarbeider på økonomi der det ikke forelå en stillingshjemmel. Denne må ha tilhørende bevilgning og er fremmet som tiltak om den ikke finansieres. Lønnsmedarbeider har sagt opp sin stilling og siste arbeidsdag er 12.12.2022. Regnskapsmedarbeider internt er i opplæring og det jobbes med å kunne løses uten ansettelse. Refusjon lønn samarbeider økonomi med Nav der 15 % dekkes. Tiltaket er fremmet under i listen og innebærer at faren for tap på sykelønn refusjon blir minimert betydelig. Avtalen med Nav er klarert med Staten og godkjent.

HR

August 2022 har HR rådgiver sluttet. Stillingen står vakant og tiltak er fremmet i listen under. Virksomhetsledere og kommunalsjefer har fremmet bekymring dersom stillingen ikke blir besatt. Stillingen har vært lyst ut 2 ganger uten å ha lyktes å rekruttere kvalifiserte søkere.

HR sitt arbeid går i å få på plass rutine beskrivelser og følger opp virksomhetsledere i kommunen. HR var deltaker i ledergruppen og er den som organiserer ansettelser, utlysning og avslutning av arbeidsforhold. HR jobbet med å utvikle en lønnspolitis strategiplan frem til neste lønnsforhandling. HR jobbet tett opp mot ny medarbeider på lønn for å kvalitet sikre prosesser.

Næring

Muligheter innen samfunnsutvikling, næring, eiendom, rassikring og utredningsarbeid.

- Innen sentraladministrasjonen er det mulig å ta på seg fellesoppgaven Bygdevekstavtale Fase 1 for Midt-Finnmark kommunene. Dette kan skape en inntekt på kr 1 270 000,- i 2023.
- Budsjettmessige og kapasitetsmessige konsekvenser vil være som nedtrekk av 1,5 stilling, men kompetanse beholdes.
- Flere oppgaver må omfordeles, Det foreslås å løfte rådgiverne ut av den daglige driften, mens plan- og strategiarbeid samt rasfarehåndtering fortsatt vil håndteres.

Kommunens ressurser innen plan og strategisk samfunnsutvikling

I 2016 ble det i Rådmannens stab opprettet en stilling som samfunns- og næringsutvikler. I forbindelse med en omorganiserings- og effektiviseringsprosess i 2018-19 inngikk denne funksjonen sammen med plan og byggesak i et eget rådgiverteam, «utviklingsteamet». I denne prosessen ble oppgaver fordelt på 2,5 stillinger overført til sentraladministrasjonen, men bare en stillingshjemmel og ingen øvrige budsjettmidler flyttet med. Eksempelvis kommunens matrikkelansvar saksbehandling av eiendomssaker og deler av kommunenes ansvar innen miljøområdet bl.a. forvaltning av motorferdselloven. Fra og med høst 2018 har rasfareproblematikk blitt viet stor innsats fra utviklingsteamet, spesielt Rådgiver innen næring- og samfunnsutvikling gjennom sin bakgrunn som geolog, og det er i samarbeid med blant andre NVE gjennomført fysiske sikringstiltak og skredbaneovervåking og en gjennomgripende skredsikring er under prosjektering. Stillingshjemmelen til byggesaksbehandler er gått tilbake til teknisk sektor, men inkluderer nå en 20% funksjon som beredskaps kontakt som bistår i rassikringsprosjektene, særlig i skredbaneovervåking og varsling.

I 2021 og 2022 har kommunens arbeid med næring og plan vært styrket med tre konsulentstillinger i midlertidige engasjementer. Dette har bidratt med kapasitet til å oppdatere kommunens planverk på mange felt og til å bistå næringslivet gjennom en pandemi, særlig viderefordeling av nærmere 10 millioner i ekstraordinær covid-19-støtte til næringslivet i tillegg til at kommunens næringsfond i 2020 og 2021 var omtrent like aktivt som i den tidligere omstillingsperioden. Næringskonsulentens lønnsmidler for 2022 er i stor grad dekket inn av eksterne prosjektmidler, frikjøp og inndekninger fra andre prosjekter. Bl.a. er det hentet inn kr 250 000,- i eksterne midler til ungdomsfiskeordningen for 2022 og kr 300 000,- til demografiprojektet «Jenter som kommer og Jenter som går», og frigjort kapasitet hos rådgiver til å gjennomføre søknadsprosess for midt-finnmarksamarbeidets pilot for bygdevekstavgift. De midlertidige engasjementene blir ikke videreført.

Ved inngangen til 2023 er det i sentraladministrasjonen to ressurser med rådgiverkompetanse som ivaretar oppgaver innen planlegging, næring og samfunnsutvikling, eiendoms- og matrikkelsaker, motorferdselloven, miljøsaker, diverse utredninger, rassikringsprosjekter samt koordinering av meglerpakker ved eiendomssalg. Det vurderes at et årsverk blant disse to kan frikjøpes til interkommunalt samarbeid med eksterne midler (statlige).

Midt-Finnmarksamarbeidet og Pilot Bygdevekstavgift

Nordkapp kommune er gått sammen med Porsanger, Lebesby og Gamvik kommuner i midt-finnmarksamarbeidet. Dette inkluderer samarbeid innen plansaker, eiendomssaker og byggesaker. Et Felles plan- og geodatakontor er under oppbygging med hovedtyngden i Porsanger kommune. Nordkapp kommunes egne saksbehandlere innen bygg og eiendomssaker skal inngå i dette samarbeidet og Midt-Finnmark plan- og geodatakontor skal gjennomføre bygge- og eiendomssaker også for Nordkapp kommune.

Nordkapp kommune har på vegne av Midt-Finnmark kommunene søkt om å bli pilot for Bygdevekstavgifter. Dette vil resultere i kr 2 millioner til samfunnsutviklingsarbeid og inkluderer midler tilsvarende 1,5 stilling for 2023 fordelt på fire funksjoner som ifølge søknaden antas ideelt å fordeles på tre ressurser. Funksjonene er

- 20% Prosjektledelse
- 50% Sekretariat
- 50% Utredningsarbeid
 - o I samarbeid med ekstern bistand
- 30% Støttefunksjon Oppdatering kommuneplanens samfunnsdel

Alle disse funksjoner har Nordkapp kommune den nødvendige kompetansen og erfaringen til å kunne ivareta gjennom frikjøp av ansatte i sentraladministrasjonen. Dette vil budsjettmessig ha samme nettokonsekvens som nedtak av 1,5 stilling tilsvarende kostnadskutt på 1 270 000 som er lagt inn som budsjett tiltak under. Der igjennom kan kommunen posisjonere seg som vertskommune for et regionalt utviklingskontor. Et kontor som vil være en naturlig parallell til det regionale plan- og geodatakontoret. Eksempelvis kan Prosjektledelse, utredningsarbeid og Planstøttefunksjon til sammen 100% fordeles på de to rådgivere innen Samfunnsutvikling og Plan og de 50% sekretariatsfunksjon kan ivaretas av en av ressursene knyttet til på

post/arkiv. Påtakelse av denne oppgaven er dermed ikke uten konsekvenser for kommunens egen drift, da det vil kreve at flere av de oppgavene som nå ivaretas av sentraladministrasjonen flyttes til andre sektorer, flyttes til midt-finnmarkkontoret, flyttes internt i sentraladministrasjonen, settes ut og/eller nedprioriteres.

Planområdet

- Kommuneplanens arealdel (KPA) vil bli hørt utover nyåret og forhåpentligvis vedtatt i løpe av våren. Vi regner med innsigelsesvarsel fra Sametinget på sjøsamisk fiske, og at dette kan havne i departementet slik det har skjedd i Lebesby. Dersom så vil vi trenge bistand utenfra – er i dialog med fylket om en felles regional innsats for vår oss og våre naboer.
- Kommuneplanens samfunnsdel skal høres våren 23, ikke anledning å gi innsigelser til den – alt gjøres lokalt
- Oppfølging av områderegulering Honningsvåg sentrum – kan være behov for noe ekstern bistand, er usikker
- Detaljregulering Omsorgsboliger Kirkeveien – kommunen står for prosess og saksforberedelser – planarbeidet gjøres av WSP
- Plan sitter i prosjektgruppa for omsorgsboliger og svømmehall
- Diverse private reguleringer – kommunen står for prosess og saksforberedelser – intern innsats
- Oppstart kommunal planstrategi – intern innsats
- Plan saksbehandler etter havne- og farvannsloven, motorferdselloven og selvfølgelig plan- og bygningsloven.
- Plan koordinerer arbeidet med kommunedelplaner for forebygging (OVK) og aktivitet (HRO) – vi står for saksforberedelser
- Forefallende oppgaver - jobber særlig tett opp mot teknisk

Bedriftshelsetjeneste

12.09.2022 inngikk Nordkapp kommune ny avtale om bedriftshelsetjeneste med Medco bedriftshelsetjeneste as. Kontakten har en varighet fra 13.09.2022 til 12.09.2026 med mulighet for oppdragsgiver til ytterligere forlengelse i inntil 3 år, med 12 måneder av gangen.

Kirkelig fellesråd – Nordkapp sokn

Budsjettet for 2023 er ikke korrigert og bevilgning fra budsjett år 2022 videreføres uten KPI justering. Det kommer som følge av manglende finansiering.

Nordkapp menighet har fremmet Økonomiplan Nordkapp menighet 2023-2026. Den kan fremlegges på forespørsel.

Det er fremmet betydelig bekymring for økende behov for vedlikehold og fremtidige investeringer.

Pensjonsordningen

Nordkapp kommune har med virkning f.o.m. 1.1.2014 valgt KLP som pensjonsleverandør etter at DnB valgte å avvikle sitt tilbud om offentlig pensjonsordning.

Medlemskapet/eierskapet i KLP medfører at kommunen årlig må inn med et

egenkapitalinnskudd beregnet i forhold til kommunens pensjonsforpliktelse.
Egenkapitalinnskuddet vil bli tilbakebetalt ved eventuelt skifte av pensjonsleverandør

Årlig egenkapitalinnskudd er satt til om lag kr 1,1 millioner i planperioden 2023 – 2026
Kapitalinnskuddet belastes investeringsregnskapet og finansieres over drift.

5.2 Oppvekst-, velferd- og kultursektoren

OVK	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Driftsinntekter	-15 235 736	-12 467 772	-23 164 492
Driftsutgifter	108 394 385	95 629 069	112 358 965
Netto	93 158 649	83 161 297	89 194 473

Rammeområdet omfatter;

- Kommunalsjef Oppvekst, velferd og kultur
- Rådgiver Oppvekst, velferd og kultur
- Honningsvåg skole
- SFO
- Voksenopplæringa
- Nordkapp barnehage
- Skårungen barnehage
- Nordvågen barnehage
- Barneverntjenesten
- NAV og flyktningetjenesten
- Kulturadministrasjonen (virksomhetsleder kultur)
- Nordkapp kulturskole
- Kino og kultursal
- Bibliotek
- Basseng
- Driftstilskudd frivillighet og kultur
- Flyktige tjenesten

Administrasjon og sektorledelse

Sektoradministrasjonen fikk fra oktober 2022 besatt stilling som rådgiver Oppvekst, velferd og kultur etter at denne har vært ekstraressurs på skolen i 2021 og vakant som sparetiltak årene før. Rådgiver er stedfortreder for kommunalsjef Oppvekst, velferd og kultur (OVK) og har også rollen som barnehagemyndighet i kommunen. Kommunen skal organisere oppgavene den har som barnehagemyndighet, adskilt fra oppgavene den har som barnehageeier. Det ivaretar tilliten til kommunens upartiskhet som barnehagemyndighet, jf. Barnehageloven [§ 11](#).

I Nordkapp kommune er kommunalsjef OVK barnehageeier, mens rådgiver for Oppvekst- velferd og kultur vil ha rollen som barnehagemyndighet.

Grunnskole

Elevtallet på skolen har falt (med variasjoner innenfor skoleårene) fra 2017-2018 og fortsatt. Skolen har tilpasset sin drift med å ta ned lærerantallet ut fra dette (vedtak kommunestyret 16/12-20). Nye GSI tall som ble innrapportert i oktober 2022 viser at synkende elevtall på trinnene gjør at skolen må fortsette å tilpasse sin drift til lavere elevtall på de ulike trinnene. GSI er den nasjonale offisielle oversikten over grunnskoleundervisningen i landet, og regnes som den viktigste kilde til grunnskoledata for skoleeiere, Statsforvalteren, UDIR og KD. Beregning av lærernorm i grunnskolen (forskrift til Oppl.l. §14A-1 *Forholdstal mellom lærer og elever på skolenivå*) tar utgangspunkt i skolens innrapporterte tall.

På 1-4 års trinn er det krav om 1 lærer per 15 elever. I Nordkapp er det 10,5 elever per lærer på trinnet. Altså 2,5 årsverk mer enn normen krever. På 5-7 trinn skal det være en lærer på 20 elever. I Nordkapp er det 12,6 elever per lærer og da 2,4 årsverk over normen på trinnet. På 8-10 trinn er det 3,9 årsverk over normkravet.

Ressurser til spesialundervisning og undervisning i særskilt norsk skal ikke regnes med.

Antall lærere bør ut fra dette kunne kuttes med inntil 3 stillinger fra 2023.

Estimert halvårseffekt i 2023 med kroner 1 125 000,- og helårseffekt fra 2024 med 2 250 000,-.

Konsekvensvurdering: Negative konsekvenser for lærere hvis tiltaket gjennomføres, er ansvar og oppfølging for flere elever og ikke anledning til gruppedeling slik tidligere. Tilsvarende for elevene vil lærertettheten gå ned ved økt gruppestørrelse. For sårbare elever i klasser med ordinært høyere lærertetthet, kan det bli mer utfordrende om tilgangen på voksne går ned.

SFO

Det er fastsatt tre moderasjonsordninger i SFO (Forskrift til oppl.l, kap 1B skolefritidsordninga);

- Redusert foreldrebetaling grunnet lav inntekt (1-4 kl)
- Gratis SFO for barn med særskilte behov (5-7 kl)
- Gratis SFO i 12 timer à 60 min f.o.m skoleåret 2022-2023 (1 kl).

Nordkapp har i tillegg vedtatt at det skal gis 50 % søskenmoderasjon alle typer plasser.

Per oktober 2022 var det 65 barn i SFO. Av disse har 38 helplasser og resterende halvplasser. Av skolens 24 førsteklasinger bruker 16 elever tilbudet om 12 timers gratis SFO. 3 av disse har ikke SFO utover disse 12 timene.

Det arbeides nå med revisjon av vedtektene for SFO som forventes slutført på nyåret. I forbindelse med nytt pris og gebyrregulativ 2023 vil det også foreslås endringer av SFO satser og moderasjonsordninger.

Barnehage

Etter tilsyn fra Statsforvalteren i februar 2022, ble det gitt pålegg om retting i forhold til lovbrudd og avvik. Det handlet om at kommunen ikke hadde innrettet seg etter nye pedagognormer fra 2018 og at det manglet dokumenter som viste at man holdt adskilt dobbeltrollen barnehageeier og barnehagemyndighet. Nordkapp kommune følger opp

påleggene ved å gjennomføre tilsyn i egne barnehager. Statsforvalteren holdes fortløpende informert om vårt arbeid.

Det er tilsatt nye virksomhetsledere i Skårungen og Nordvågen barnehager og konstituert virksomhetsleder i Nordkapp barnehage ut 2022 og inntil videre til ny virksomhetsleder er tilsatt.

I 2023 er det lagt inn forslag om at Skårungen barnehage flyttes til Nordkapp barnehage. Kostnadsbesparelsen er at de da kan ha felles barnehagestyrer. Andre besparelser er at en større barnehage er mindre sårbar ved fravær. Barnehagens pedagogiske tilbud må også antas forbedret ved at dens samlede pedagogiske og barnefaglige ressurser økes. Det er da flere som kan samarbeide om å utvikle virksomhetens tilbud til brukerne. Sammenslåing av barnehagene vil gi Nordkapp barnehage 72 plasser og 6 avdelinger. Det vil være muligheter for 27 plasser for små barn og 45 plasser for store barn (eventuelt andre sammensetninger hvis behov).

Storbukt barnehage var i bruk inntil nylig som del av Nordkapp barnehage og kan med mindre kostnader gjenåpnes med inntil 3 avdelinger. Barnehagen ble i forbindelse med behandling av budsjettprosessen 2021 vedtatt nedlagt på grunn av synkende barnetall i kommunen (Kommunestyremøte 16/12-20). Siden har lokalet stått tomt og kan vanskelig tas i bruk til annet fordi bygningen er innenfor barnehagens inngjerdede område.

Barneverntjenesten

Høsten 2022 var barnevernet eneste gjenværende virksomhet i det som inntil årsskiftet 2022 var Forebyggende tjenester for barn og unge. Helsepsykepleietjenesten ble i løpet av årsskiftet 2022 lagt under Helse, rehabilitering og omsorg. Fra før er Pedagogisk Psykologisk Tjeneste blitt del av interkommunal PPD for Midt-Finnmark (2021).

Et viktig arbeid i barnevernet for 2023 er arbeid med forebyggende plan og arbeid for barn og unge i Nordkapp kommune. Det er fra 1. januar 2022 innført krav om at kommunestyret skal vedta en plan for kommuners arbeid med å forebygge omsorgssvikt og atferdsproblemer (barnevernloven § 3-1 annet ledd). Barnevernet, i lag med andre velferdstjenester, har en sentral rolle i dette arbeidet.

Etter kommunestyrevedtak 28/6-22 opprettes vertskommunesamarbeid om barneverntjeneste der Porsanger kommune er vertskommune. Akuttberedskap opprettes som del av den felles tjenesten (Kommuneloven § 20-2). Det er et mål om at arbeidet skal være kommet så langt at virksomhetsoverdragelse skal være skjedd i løpet av våren 2023. Kommuneledelsen og barnevernet vil arbeide mot å realisere kommunestyrevedtaket.

Kulturadministrasjonen

Kulturadministrasjonen består av virksomhetsleder kultur med mellomlederansvar for kino, bibliotek, basseng, ungdomsklubb og kulturskolen. I tillegg kommer saksbehandling, planarbeid og øvrig ivaretagelse av kulturadministrative oppgaver i sektoren, der dette ikke er

delegert den enkelte virksomhet til utførelse. Det er også tillagt tilrettelegging og drift av kultursal.

Stillingen har vært utlyst i flere omganger uten at det har lyktes å tiltrekke oss ønsket kompetanse. Kommunedirektøren besluttet da å ikke foreta seg noe i saken i påvente av budsjettprosessen 2023. I forhold til denne stillingen har kommunedirektøren derfor i 2023 foreslått å ta ned ambisjonsnivået og holde den vakant.. Konsekvens for hel og deltidsansatte i kultur er mindre tett lederoppfølging. Fagledere følger opp egne ansatte samt er ansvarlig for egne budsjetter og rapporterer på disse. Kortsiktig og langsiktig planarbeid (KDS, DKSS, fysisk aktivitet og friluftsliv (spillemidler) mv.) er ofte forutsetning for å søke på ulike tilskuddsordninger. Uten noen i kommunen for gjennomføring av planarbeid, oppfølging av søknader mv. er ikke kommunen, frivillige eller lag/foreninger i posisjon som tilskudds søkere. Virksomhetslederen er også ressursen for samarbeid om festivaler, teater mv. Det er i dag bl.a. stort etterslep på reforhandling av gamle avtaler på kulturområdet. Arbeidsoppgaver tilliggende stillingen prioriteres i forhold til sektorledelsens andre gjøremål

Basseng

Bassenget har vært stengt store deler av 2020 og 2021. Årsaksforklaringene har vært pandemi og at det ikke har vært mulig å få ansatte til 13 % stilling. Av uvisse årsaker «forsvant» hjemmelen ved årsskiftet 2020-2021. Hjemmelen er på plass, men det foreslås at den holdes vakant i 2023 som innsparingstiltak. Besparelsen antas å bli høyere enn selve lønnskostnaden da det nok må regnes med opplæring som badevakt til nyansatt. Konsekvensen blir at det ikke blir noe folkebadtilbud til befolkningen.

Ungdomsklubben

Klubben ble åpnet høsten 2021 etter lang tids nedstengning og etter ansettelse av ny medarbeider. Til sammen er det to 20 % stillinger på klubben. I løpet av november og desember har begge medarbeiderne sagt opp arbeidsforholdet på grunn av overgang til fulltidsstilling og studier. Stillingene har vært lyst ut, men er av kommunedirektøren besluttet holdt vakante i påvente av budsjettprosessen 2023. Stillingene blir foreslått holdt vakante som sparetiltak i 2023 og tilbudet til barn og unge blir da ikke gitt i kommunal regi.

Kino og kultursal

Utenom kinopremierer har det vært jamt over relativt lave besøkstall på visningene i 2022. Kinodriften går med kraftig underskudd, aktiviteten må tilpasses etterspørsel og drives innen de budsjetttrammer som er vedtatt. For å oppnå dette foreslås derfor å kutte antallet visninger fra 9 til 3 ukentlig. Kioskdriften forbeholdes teatervisninger. Da får ansatt frigjort tid til ordinær kinodrift. Brus/godteriautomat settes i stand i foajeen for besøkende.

Driftstilskudd frivillighet og kultur

Nordkapp kommune har ikke tilgjengelige egne ressurser i kulturadministrasjonen eller avsatt egen pott for å kunne bidra utover det kommunestyret årlig bevilger til kulturmidler, driftstilskudd for festivaler samt driftstilskudd frivillighet.

I 2022 ble det bevilget i overkant av 100 000 til gjennomføring av Nordkappfestivalen. Det er foreslått halvert i 2023. Samme halvering er foreslått for Nordkapp Filmfestival sin del der det i 2022 ble gitt driftstilskudd med rundt 90 000,-.

Flyktingtjenesten

Nordkapp kommune har bosatt 23 Ukrainske flyktninger høsten 2022 og flyktingtjenesten som var bygget ned igjennom år har nå fått stor aktivitet. Tjenesten har overtatt en varebil fra Feiertjenesten, medarbeidere har blir ansatt, leiligheter er leid i kommunen sitt navn og fremleis til brukere, med mer. Store deler av tjenesten finansieres over statlige overføringer. Overføringer føres mot bundne fond og skal fordeles over flere år. Flyktingtjenesten bidrar til økte inntekter og økte kostnader i OVK med betydelige summer. Netto utgift for kommunen vil i Flyktingtjenesten alene være på 1,45 mill kr.

5.3 Helse, rehabilitering og omsorgssektoren

HRO	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Driftsinntekter	-29 260 629	-24 881 018	-26 371 018
Driftsutgifter	119 959 864	111 576 952	117 646 971
Netto	90 699 235	86 695 934	90 904 801

Under rammeområdet helse, rehabilitering og omsorg ligger:

- **Sektorledelse**
- **Helsestasjon**
 - Helsesykepleiere
- **Helseavdeling**
 - Legetjenester inkl. laboratorium
 - Jordmortjeneste
- **Rehabilitering/ Koordinerende enhet**
 - Ergoterapi
 - Fysioterapi
 - Psykisk helse - rus
 - Psykolog
 - Tilrettelagte tjenester – vernepleie/bistandstjenester funksjonshemmede, barnebolig, barneavlastning, dagaktivitetstilbud, miljøarbeid og brukerstyrt personlig assistanse/BPA

-
- Dagtilbud for eldre og voksne med funksjonsnedsettelse (Nordkapp bo- og servicesenter)
 - **Hjemmebaserte tjenester**
 - Helsetjenester i hjemmet
 - Praktisk bistand/hjemmehjelpsordning
 - Boligtjeneste - psykisk helse/rus
 - Omsorgsleiligheter
 - **Nordkapp helsesenter - institusjon**
 - Sykestue (kort- og langtidsopphold) inkl. KAD-plass, legevakt og poliklinikk
 - Langtidsopphold- sykehjem, demens avdeling
 - Kjøkken

Innledning

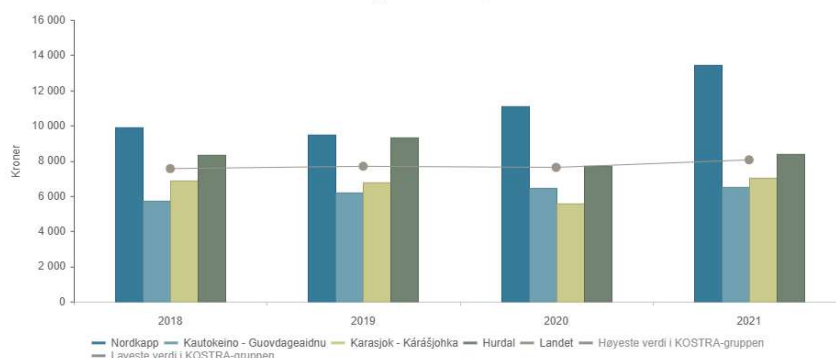
HRO- sektoren har siden 2015 gjennomført ulike organisasjonsutviklingsprosesser og omstillinger og vært gjenstand for flere kartlegginger og analyser. Sektorens behov og utfordringer, både nå og frem mot 2040, er godt dokumentert blant annet i mulighetsstudiet «Helse- og omsorgstjenester mot 2040» (vedtatt i kommunestyret mars 2021). Gjennom tidligere prosesser har det vært avdekket at kommunen mangler funksjonelle bygg til helse- og omsorgs formål samt at institusjonsomsorg prioriteres høyt og utgjør en stor andel av totalbudsjettet for sektoren. Ifølge oppdatert KOSTRA analyser foretatt høsten 2022 ligger Nordkapp kommune fortsatt høyt på kostnader knyttet til institusjonsomsorg. Det er også en høyere andel personer 80+ som bor i institusjon. Forklaringer til dette kan være flere, f.eks. lavere terskel for tildeling av plass, eller manglende heldøgns tilbud i hjemmebasert tjeneste. Nordkapp mangler fortsatt omsorgsboliger med heldøgns tjeneste for voksne/eldre. Til tross for flere år med forsøk på å dreie ressursbruken mer mot hjemmebasert omsorg viser tallene det motsatte. Vi bruker stadig mindre ressurser på hjemmebasert omsorg sammenlignet med andre.

Med fremtidsutsiktene som foreligger og de økte behovene som vil komme innenfor helseområdet vil det være særlig viktig å legge til rette for at innbyggere med bistandsbehov kan bo lengst mulig hjemme. Dersom HRO -sektoren skal gjennomføre større strukturelle endringer nå, er det nødvendig og se på hvordan man kan redusere institusjonsutgiftene og på sikt bygge ut hjemmebaserte tjenester. I denne sammenheng må det også sies at å gjennomføre større kutt i hjemmetjenesten, vil være lite fremtidsrettet, all den tid denne tjenesten er med og demper presset på institusjonen.

I de to diagrammene under er det gjort en sammenligning med andre kommuner og landsgjennomsnitt. Her vises hvordan netto driftsutgifter per innbygger fordeler seg mellom institusjonsbasert- og hjemmebasert omsorg. Sammenlignet med de andre kommunene (Kautokeino, Karasjok og Hurdal) og landet, skiller Nordkapp seg klart ut med høyeste kostnader til institusjon. Heldøgns omsorg for unge under 18 år og barneavlastning rapporteres også under institusjon. (første diagram)

Netto driftsutgifter per innbygger (253) helse- og omsorgstjenester i institusjon (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).
**) Graf er justert med utgiftsbehov

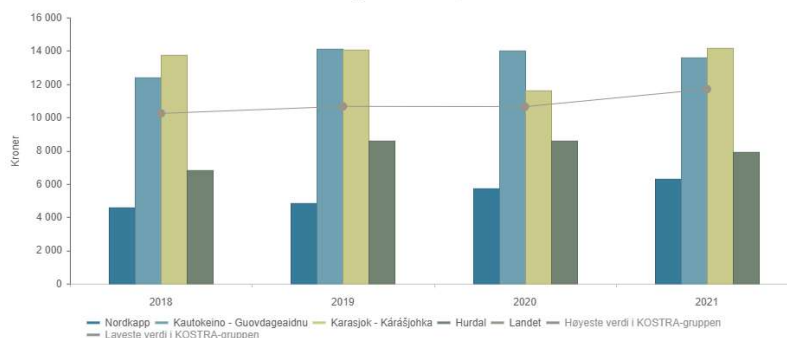

	2018	2019	2020	2021
Nordkapp	9 921	9 461	11 091	13 455
Kautokeino - Guovdageaidnu	5 721	6 214	6 481	6 502
Karasjok - Kárášjohka	6 885	6 785	5 552	7 029
Hurdal	8 347	9 316	7 691	8 414
Landet	7 555	7 686	7 625	8 052

I andre diagram ser vi det motsatte. Her ligger Nordkapp svært lavt sammenlignet med de andre kommunene og landet. Dette bekrefter at vi fortsatt har en lavere prioritering og dimensjonering av hjemmebaserte tjenester.

Netto driftsutgifter per innbygger (254) helse- og omsorgstj. til hjemmeboende (B)

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).
**) Graf er justert med utgiftsbehov

	2018	2019	2020	2021
Nordkapp	4 585	4 833	5 752	6 325
Kautokeino - Guovdageaidnu	12 408	14 135	14 027	13 603
Karasjok - Kárášjohka	13 739	14 092	11 616	14 173
Hurdal	6 843	8 616	8 615	7 907
Landet	10 237	10 661	10 644	11 696

Omstillingsbehov:

Konsekvensjustering av budsjettet for 2023 viser at sektoren har 120 årsverk, som er en liten økning fra 2022 på 2 årsverk. Når det tas hensyn til at helsestasjon med 2,5 årsverk er flyttet fra OVK-sektor betyr det en netto nedgang i årsverk med ca. 0,5.

Netto økning i hele budsjettrammen etter konsekvensjustering utgjør ca. 10 mill. kr. Økningen an forklares med følgende:

- lønns- og prisvekst utgjør ca. kr 5,0 mill.
- 2,5 årsverk helsesykepleiere er flyttet fra OVK - sektor kr. 1,5 mill.
- Økning i ressurskrevende tjenester, ca. kr. 2,0 mill.
- Reversering av budsjett tiltak, samt korrigerende av inntekter kr. 1,2 mill.

Som følge av kommunens omstillingsbehov har det, i samarbeid med virksomhets- og avdelingsledere, vært jobbet med å finne mulige tiltak for å redusere utgiftene. Tillitsvalgte og verneombud har vært informert om utfordringene. Sektoren legger frem en tiltaksliste tilsvarende ca. 6% reduksjon. Det foreslås 8 kutt tiltak på kr. 5,38 mill. med helårseffekt fra 2024 på kr. 6,78 mill.

Tiltak av større omfang som vil medføre strukturelle endringer og berøre ansatte og tjenestemottakere omtales nærmere nedenfor:

Nordkapp helsesenter – avvikle/omplassere del av sykehjemmet- nedtak på 3 senger.
Besparelse i 2023 er beregnet til kr. 1,95 mill. Effekt fra mai 2023.

Det foreslås å avvikle en del av sykehjemsavdelingen som ligger i Sykestua (tidligere Kjelvikstua) ved å flytte 4 beboere inn i annen avdeling. Dette vil kreve en større prosess, både i forhold til beboere, pårørende og ansatte og tiltaket vil tidligst ha effekt fra 1. mai. 3 senger avvikles og 4 beboere flytter opp på avdeling Nordkappfjellet, 2 til hvert sitt enkeltrom og 2 til dobbeltrom. Nordkappfjellet øker da fra 13 til 17 beboere. Antall langtidsplasser reduseres med 3 fra 32- til 29 plasser. Avdelingen Nordkappfjellet styrkes med en dagvakt fem dager i uken og samlet reduksjon i bemanning vil bli 4,3 årsverk.

Nordkapp kommune har hatt dobbeltrom frem til mars 2022. Jfr. «Forskrift for sykehjem og boform for heldøgns omsorg og pleie» skal sengerommene som hovedregel være enerom. Det kan innredes to-sengersrom for ektefeller og andre som ønsker å bo sammen. Alternativet til å etablere dobbeltrom vil være å redusere med 5 plasser. Hjemmetjenesten må tilpasses de økte behovene gjennom strengere prioriteringer. Ifølge KOSTRA tall er det fortsatt et høyt antall hjemmeboende som mottar lite tjenester. Det må gjøres investeringer i velferdsteknologi og i tekniske hjelpemidler både i institusjon- og hjemmetjenesten for å kunne imøtekomme økte behov og en høyere terskel for tildeling av langtidsopphold.

Redusere med 0,5 årsverk ved dagtilbudet på Nordkapp bo- og servicesenter
Besparelser i 2023 kr. 0,24 mill.

Dagtilbudet har 2,05 årsverk. Bemanningen reduseres med 0,5% stilling og tjenesten tilpasses de gjenværende ressursene. Det kan medføre litt lengre ventetid på plass. Muligens vil det bli noe redusert åpningstid, spesielt i forbindelse med ferieavvikling. Noe av behovene kan da bli dekket ved at brukere benytter lavterskeltilbudet ved Parken kafe.

Avd. Tilrettelagte tjenester – redusere årsverk ved å samle tjenester til heldøgns omsorg og avlastning i samme bygg.

Besparelse i 2023 kr. 1,4 mill.

Tjenester som gjelder heldøgns omsorg og avlastning for barn og unge voksne samles i bygget hvor det pr. i dag er etablert drift i tre leiligheter. Ved å ta i bruk en leilighet til vil man få samlet alle fagressurser og tjenester, samt endret ressurser til nattevakt. Fagmiljøet styrkes, og tjenesten vil bli mer helhetlig til de ulike brukere. Ansatte vil få endringer i sin arbeidshverdag ved blant annet å jobbe mer på tvers med ulike brukere. Leder vil få en mer funksjonell hverdag med at ansatte og tjenestene samles. Tilrettelagte tjenester er en avdeling som er under oppbygging og behovene for endringer/justeringer i både oppgaver, ansvarsområder og organisering er kontinuerlig tema. Dette tiltaket vil være et steg i retningen mot den planlagte etableringen av omsorgsboliger og avlastningsenhet for yngre med funksjonsnedsettelse.

Oppsummering omstillingsbehov:

HRO- sektoren har de to siste årene hatt stor belastning med pandemien og også med utfordringer som gjelder rekruttering og stabilisering i fag- og lederstillinger. Til tross for dette har det vært gjennomført flere større strukturelle endringer nylig, blant annet er to avdelinger (Kjelvikstua og Sykestua) slått sammen som ett av budsjett tiltakene for 2021. Dette medførte både omorganisering i ledelsen og mye endringer for ansatte med bytte av avdelinger ol. Med fremtidsbilde om en stor økning i antall eldre og flere yngre med sammensatte behov er det avgjørende de neste årene å få til endringer i infrastrukturen slik at kursen dreies og ressurser omfordales til hjemmebasert omsorg. Behovene er ikke forbigående, men vil fortsette å øke i årene som kommer. Kommunen må regne med å bruke ressurser for å møte disse utfordringene også i tiden fremover.

Mål og fokusområder for 2023:

2023 ligger an til å bli et år med flere omstillingsprosesser. Dette betyr at det vil være begrensede ressurser til blant annet system – og utviklingsarbeid.

Omorganisering og tilpassing av struktur har blitt hverdagen i en presset sektor. Det er både flere med behov og flere med større grad av kompleksitet i behovene. De siste årene har det vært forholdsvis mye turnover spesielt i lederstillinger og det vanskeliggjør en god flyt i ledelse av sektoren. Større overordnede oppgaver som ikke direkte berører daglig drift, må nødvendigvis vike da kapasiteten er begrenset. Sektoren må likevel sørge for faglig forsvarlige tjenester til personer i alle aldre og med ulike behov. En viktig målsetting er å skape en inkluderende hverdag som gir trygghet og muligheter for å kunne bo hjemme så lenge som mulig. Det er mye god helse og mange gode leveår i å få bo hjemme og leve sitt liv, hele livet.

1.Oppfølging av budsjettvedtak og omstillingsprosesser

Omstillingsprosesser er krevende og tar mye fokus og ressurser. Gjennomføring av kommende prosesser må settes inn en god ramme slik at det blir mest mulig effektivt.

2. Oppfølging av Mulighetsstudie–etablering av omsorgsboliger for yngre med funksjonsnedsettelse

Gjennom hele 2022 har det vært jobbet med prosjektet og i september ble skisseprosjektet Hyggen vedtatt i kommunestyret. Videre fremdrift av prosjektet vil avklares nærmere i budsjettprosessen.

3. Evaluere og avklare avdeling for tilrettelagte tjenester

Avdelingen tilrettelagte tjenester ble organisert under Rehabiliteringstjenesten og etablert som prosjekt over 2 år. Et viktig mål med etablering av avdelingen var å sikre mer helhet og kvalitet i tjenesten, samtidig en samordnet og mer effektiv drift. Videre organisering og drift av avdelingen evalueres vår 2023.

4. Rekruttering og stabilisering av helsepersonell

En overordnet plan for rekruttering, stabilisering og kompetanseutvikling bør utvikles og ferdigstilles. Å beholde/stabilisere kompetanse må vies særlig oppmerksomhet. Det vil derfor være viktig for vår kommune å få på plass gode tiltak som sikrer trygge fagmiljø som er utviklingsorienterte og fremtidsrettet.

5. Utviklingsarbeid – velferdsteknologi

Velferdsteknologi er et viktig bidrag i tjenestene som skal gis i fremtiden. Både faglig og politisk har det vært et mål at velferdsteknologi skulle være integrert i Helse- og omsorgstjenestene i kommunene innen 2020. Dette har Nordkapp kommune ikke lyktes med. Å komme videre med dette arbeidet i 2023 må få høy prioritet.

6. Tilpasning av sektorens administrative ressurser – hensiktsmessig organisering

I 2022 ble det igangsatt et arbeid for en helhetlig gjennomgang av sektorens administrative ressurser. Dette arbeidet har av flere årsaker blitt satt på vent, men vil prioriteres i løpet av første halvår 2023. Målet er å sikre en hensiktsmessig organisering og fordeling av administrative ressurser.

7. Planarbeid

a) «Leve hele livet» – handlingsplan

Nordkapp kommune er forsinket i dette arbeidet. Arbeidet er igangsatt og målet er å få behandlet reformens gjennomføring lokalt i løpet av 2023.

b) Kommunedelplan «Tjenester og tilbud til personer med funksjonsnedsettelse i Nordkapp kommune»

Planprogram behandles høst 2022. Oppstart av videre planprosess starter 1. kvartal 2023.

c) Helse -og sosial beredskap

Planen revideres vår 2023

5.5/5.6 Tekniske sektor – rammeområde 5 og 6

Teknisk sektor	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Driftsinntekter	-28 446 151	-28 413 562	-35 837 420
Driftsutgifter	53 555 705	52 792 205	64 778 730
Netto	25 109 554	24 378 643	28 941 310

Teknisk sektor har fått i oppdrag av kommunedirektøren å utrede tiltak innenfor rammeområde 5 og 6 som kan gi en redusert netto ramme med ti prosent i helårsvirkning. Dette vil for teknisk sektor utgjøre en reduksjon i opprinnelig budsjett med 2,6 millioner. Sektoren har jobbet frem forslag til tiltak som gir en blanding av reduserte kostnader og økte inntekter.

Tekniske tjenester

Under dette rammeområdet er det foreslått tiltak som gir en effekt på vel kr. 317 000 på nettoramme. Her er det gjort mange små kutt i administrative poster og det er foreslått å ta ned vedlikeholdskostnader på gatelys. I tillegg til forslag på reduksjon i budsjettet er det lagt inn tiltak som å innføre utleie av areal på kommunale grunn til rigg- og lagerplass for å øke inntekter. De store utfordringene på dette rammeområdet er spesielt knyttet opp mot vinterdrift av kommunale veier. Økning i drivstoffpriser rundt 30% det siste året gjør det vanskelig å ta ned kostnaden ytterligere på dette området.

Fellesområdet

Under dette rammeområdet er det foreslått tiltak som gir en effekt på kr. 1 415 000 og en års effekt fra og med 2024 på vel kr. 1 495 000 på netto ramme. De største tiltakene under dette området er energibesparelse og reduksjon i vedlikehold- og materialkostnader. Til orientering er inntekter på husleie som tidligere år var inntektsført i HRO på Bo- og servicesenter, nå overført til fellesområdet ansvar 6405 med kroner 881 300 kr.

Brannvesenet, Feiing og oljevern beredskap.

Kostnadsutviklingen til brannvesenet har økt mye i budsjettet 2023. Dette som konsekvens av omlegging til nye lokaler, ny brannbil i desember 2021 og økt stillingsprosent tidligere år. I året 2023 vil vi se helårseffekt av alle endringene. Tidligere år driftet brannvesenet uten husleie, med mindre materiell og lavere stillingsprosent. Konsekvensen ser vi nå der området nå får en netto utgift i budsjettåret 2023 med om lag 5,14 mill kr. Dette er en økning på de siste to år på mer enn 1,5 mill kr.

Feiertjenesten er selvkost, men har fått økt kostnadsbelastning på 30% av ny brann garasje. Oljevern beredskap står uendret fra tidligere år. Overtakelsen av IUA samarbeidet vil komme som budsjett regulering når alle kommuner har behandlet dette politisk. Nordkapp behandlet dette i juni 2022. Det er ikke vurdert tiltak som nedtrekk innenfor området. Vi må få erfaring med drift i ny branngarasje før vi vet om rammene er for stramme eller ikke. Brannsjef stillingen skal lyses ut høsten 2022.

Investeringsrammer selvkost:

Damanlegg – sikring av vannforsyning

Nordkapp kommune er eier av 9 klassifiserte damanlegg. I løpet av de siste 10 år har det vært utført en god del arbeid med både dam-rehabilitering og videre planlegging av vedlikeholdsarbeid, for å ta igjen etterslep på vedlikehold og få dammene opp på et nivå som tilfredsstillers dagens krav til sikkerhet. Det er i 2019 utredet flere alternativ for sikring av vannforsyning som har gitt svar på noen aktuelle problemstillinger, blant annet muligheter for færre damanlegg. Skipsfjorden øvre dam og Kamøyvær nedre dam er nå utbedret, men det

gjenstår utbedring av SIFI dammene og Skipsfjorden nedre dam. Det er i 2021 utarbeidet plan for SIFI nedre dam, som sammen med Skipsfjorden nedre dam er den mest kostnadskrevende av dammene som gjenstår å utbedre. På de andre SIFI dammene (midtre og øvre) foreslås det å legge ned midtre dam ved å fjerne demning mellom nedre og midtre, og å senke vannstanden på øvre dam slik at den kan nedklassifiseres.

Det er i 2021 blitt utarbeidet plan for utbedring av SIFI nedre dam. Den viser en kostnad på 14,3 mill kr, som bl.a. omfatter å øke høyden med fyllmasser, flytte flomløpet og erosjonssikre hele yttersiden. Tiltaket er prosjektert og bygge søkt, og anbudsbeskrivelse under utarbeidelse. Det vil bli lyst ut i november, med leveringsfrist i desember eller januar. Planen er at arbeidene med SIFI nedre dam vil bli ferdigstilt i løpet av 2023.

Utbedring av dammene kommer som følge av pålegg fra NVE. Det er derfor viktig at disse blir utført innen rimelig tid.

Investeringsrammer selvkost:

Ved å forskyve investeringsprosjekter på VAR området og kun gjennomføre Sifi dam som prosjekt i 2023, vil dette gi en effekt på gebyrene på kort sikt, men det er verdt å bemerke seg at gebyrene vil gå opp når de store fremtidige investeringene realiseres.

Innvestering Selvkost/VAR området				
Tiltak	2023	2024	2025	2026
SELVKOST - FRA OPPRINNELIG PLANPERIODE 2023-2026				
Damanlegg - sikring av vannforsyning	14 300 000			
Samlet investering komende år		0	0	0
SUM SELVKOST	14 300 000	0	0	0

*Investeringer for perioden 2024 -26 mv blir tatt nærmere stilling til når Hovedplan for vann og avløp tas stilling til våren 2023 etter en høringsrunde.

5.7 Skatt og rammetilskudd – rammeområde 8 og 9

Felles finanser	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Driftsinntekter	-9 791 556	-8 700 000	-8 700 000
Driftsutgifter	5 003 414	8 616 612	8 759 554
Netto	-4 788 142	-83 388	59 554

6.0 Gebyrer selvkost området; vann, avløp, renovasjon og feiing

Selvkost omfatter ansvarsområder som skal betales gjennom brukerbetaling fra husstander og næringsliv.

I retningslinjene for beregning av selvkost (H-3-14) heter det i kapittel 3: «Retningslinjene (...) bygger på prinsippet om at brukerne av dagens tjenester skal betale det disse tjenestene koster, også omtalt som generasjonsprinsippet eller det finansielle ansvarsprinsipp. Dette innebærer at en generasjon brukere ikke skal subsidiere neste generasjon, eller omvendt, men

at **kostnadene ved tjenestene som ytes i dag skal dekkes av de brukerne som drar nytte av tjenesten**».

Et annet prinsipp i retningslinjene er at over- eller underskudd skal benyttes innen fem år. Denne delen av forskriften regulerer i de vanligste tilfellene at kommunene ikke kan bygge opp overskudd på selvkostområdet ut over fem år. Det bidrar til at kommunene kan- og må tenke langsiktig mht. å justere gebyrene etter de behov og planer kommunen har. Man kan da forhindre at gebyrene øker for raskt dersom store investeringer foretas, gjennom en planlagt sparing.

Utfordringer med selvkostbudsjettet

Betydelige avregnings avvik igjennom året 2021 og inn i 2022 har medført en betydelig korleksjon og tilbakebetaling inneværende år. Anslaget og etter kalkylen for året 2021 viste for høye inntekter, som en trodde var reelle. Når budsjettet for år 2022 ikke justerte gebyrene for vann og avløp, får disse områdene en betydelig økning i budsjettet for år 2023. Hovedårsaken på økningen er avdekket feil, når priser og kalkulatoriske renter øker kraftig bidrar dette også for betydelig %-vis økning. Administrasjonen har prøvd å bremse økningen med å utsette vedlikehold, ta ned drift og utsette investeringer.

Feiing øker mye som følge av %-vis andel av branngarasje som tilkommer som tidligere ikke var med kostnadsgrunnet. Andre kostnader som kommer til syne når 100% stilling kommer som utgift med helårseffekt og annet. Det er ikke foreslått tiltak innenfor området.

6.1 Utvikling gebyrer med % utvikling

Normalgebyr selvkost 2023	Totalt	Vann	Avløp	Renovasjon	Feiing
Normalgebyr eksklusiv mva.	15960 kr	4356 kr	4515 kr	5651 kr	1438 kr
Normalgebyr inklusiv mva.	19950 kr	5445 kr	5643,75 kr	7063,75 kr	1797,5 kr
Endring fra 2021	30,02 %	24,71 %	27,69 %	24,44 %	103,97 %
Endring fra 2022	22,67 %	24,75 %	24,31 %	11,33 %	77,31 %

Gebyrreglementet blir oppdatert med gjeldende satser og vil bli lagt som vedlegg til dokumentet.

Det vil i løpet av budsjett året komme budsjett regulering på gebyrer som følge av Midt-Finnmark samarbeid som ikke er hensyntatt i budsjettet som blir fremlagt.

En slik endring kan være:

Samarbeid på matrikkel- og byggesaker i Midt-Finnmark plankontor – Samordning av kommunale gebyrer på området?

Matrikkel- og byggesaker er en del av selvkostområdet. Det synes naturlig i et interkommunalt oppgavefelleskap at også gebyrene til publikum samkjøres. Samme tjeneste skal som utgangspunkt belastes med samme gebyr uansett hvor i et tjenesteområde tjenesten gis, og den enkelte saken skal ikke belastes mer eller mindre enn den faktisk koster å gjennomføre. Det er kommunestyrene som fastsetter kommunale gebyrer gjennom sine gebyrregulativ, og samkjøring av gebyrer kan forventes å bli et tema tidlig i samarbeidsløpet.

Porsanger kommune har nylig gått grundig gjennom gebyrregulativet sitt, og deres arbeid med dette kan være et godt utgangspunkt for beregning av felles takster for matrikkel- og byggesaker for midt-Finnmark kommunene.

7. Investeringer og Investeringsplan 2023 – 2026

Investeringsbudsjettet for år 2023 tar som utgangspunkt hva som skal investeres i årene framover, tidligere vedtak på investeringer som ikke er gjennomført og dermed ikke finansiert må tas inn nytt investeringsbudsjett og finansieres om disse likevel skal realiseres. Årsaken til at en holder tilbake nye investeringer så mye som mulig er at driftsbudsjettet ikke går i balanse, kommende investeringer vil bidra til at merforbruk øker.

IKT har årlige investeringer for å kunne opprettholde drift. Dette er trukket ned og prosjektet inkluderer lønn til engasjement som jobber med interne utvikling av IKT systemer. Et engasjement som er ferdigstilt 01.07.2023.

Egenkapitalinnskuddet er en investering som vi lånefinansierer og kan ikke utsettes.

NVE Rassikringsprosjektet Jf. Kommunestyre vedtak 4/5-21 har kommunen forpliktet seg og kan ikke avsluttes.

Det fremmes kun Hyggen som et investeringsprosjekt som må ha finansiering for utbygging i år 2023 på 15 mill kr og som trenger ytterligere 16 mill kr i år 2024. En forutsetning for at dette prosjektet skal kunne realiseres er at Husbanken innvilger tilskudd til prosjektet. Lån til egne investeringer er hjemlet i kommunelovens (Kl)§14-15 første ledd. Vilkår for å ta opp lån er hjemlet i Kl §14-14.

Fra og med 01.01.2020 kan det tas opp lån til andres investeringer, vilkår er hjemlet i Kl §14-16. Investeringer på post 60 vil kunne gjennomføres og påvirker ikke driftsregnskapet. Nordkapp Havn KF kan motta slikt lån og vedtak må fremmes som egen sak i budsjettet.

Investering Selvkost/VAR området				
Tiltak	2023	2024	2025	2026
SELVKOST - FRA OPPRINNELIG PLANPERIODE 2023-2026				
Damanlegg - sikring av vannforsyning	14 300 000			
Samlet investering komende år		0	0	0
SUM SELVKOST	14 300 000	0	0	0

Investering til egne anleggsmidler				
	2023	2024	2025	2026
ANDRE INVESTERINGER - FRA OPPRINNELIG PLANPERIODE 2023-2026				
Investeringer IKT	750 000	500 000	750 000	750 000
Utstyrinvesteringer Helse- og omsorg	0	350 000	350 000	350 000
Egenkapitalinnskudd KLP	1 024 848	1 100 000	1 100 000	1 100 000
Rassikring - sikring av kritisk utsatte rasområder, jf kommunest. 4/5-21	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000
ANDRE INVESTERINGER - NYE PLANPERIODEN 2023 - 2026				
Hyggen	15 000 000	16 000 000		
SUM ANDRE INVESTERINGER - EGENFINANSIERT	20 774 848	21 950 000	6 200 000	6 200 000

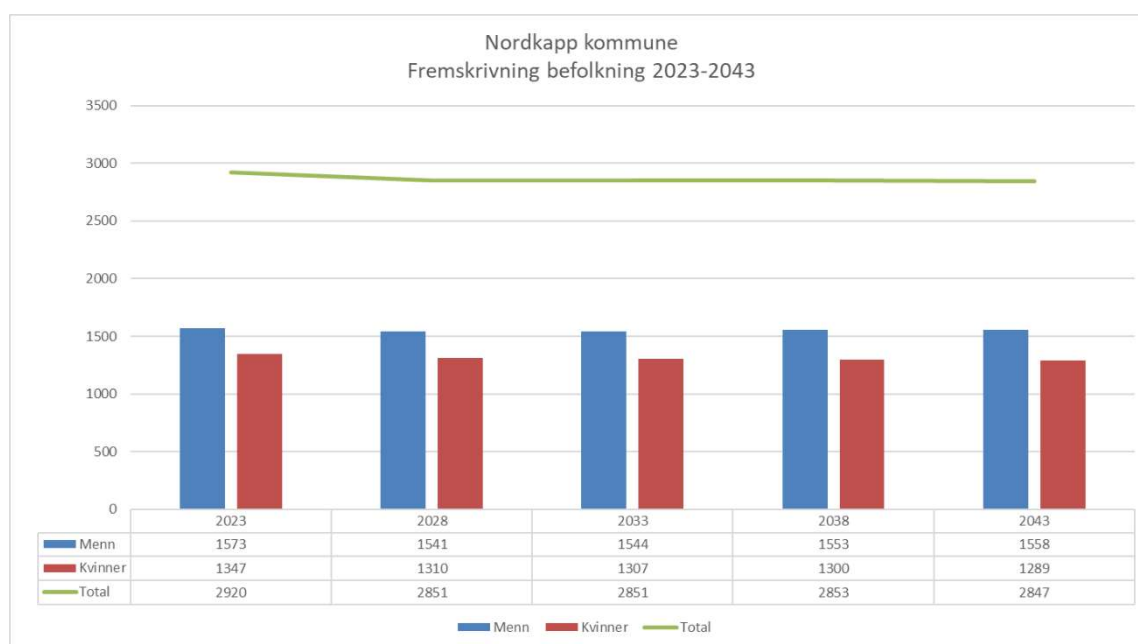
Investering til andres anleggsmidler	
Nordkapp Havn KF	
	2023
Post 60, Kamøyvær Fiskerihavn	4 425 000
SUM ANDRES INVESTERINGER - EGENFINANSIERT	4 425 000

Husbankmidler for videre utlån

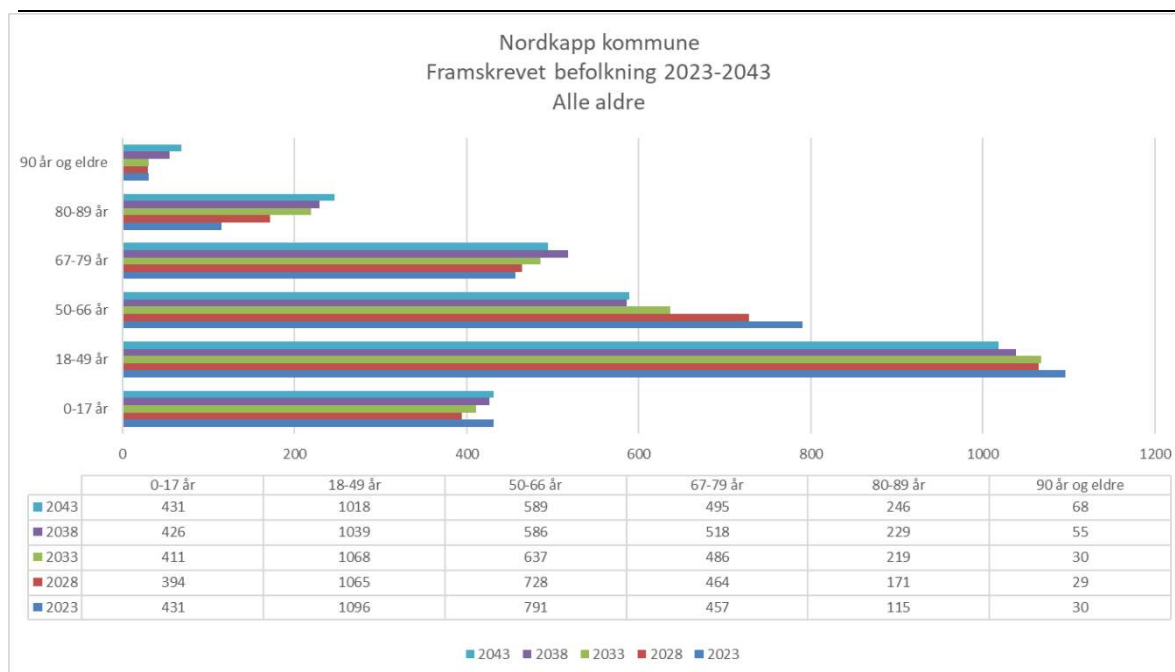
Det foreslås låneoptak av husbankmidler inntil 5 mill kr for 2023 til utlån ved behov. Dette følger av kommunestyrevedtaket for juni 2022 som regulerte budsjettet med 20 mill kr. Ved utgangen av regnskapsåret 2022 vil det stå mer enn 10 mill kr på ubrukte lånemidler.

8.0 Befolkningsutvikling og demografi

Vi har lagt til grunn en stabilisering av folketallet framover, dette kan synes optimistisk, men den kraftige nedgangen siste år er det grunn til å tro skal flate mer ut. Med et endret konjunkturbilde vil i hvert fall tiltrekningskraften fra mer sentrale strøk avta.

SSB sin statistikk viser i grafen over viser at det er fler menn i kommunen øker og andel kvinner synker. For at kommunen sine tjenesteproduksjon mot barnehager og skoler skal kunne videreføres, må andel unge holdes stabilt eller på sikt øke.

SSB sin statistikk i grafen over viser demografien i kommunen. Den kan oppleves som optimistisk. Den gir et estimat som forteller oss at andel eldre øker og andel unge synker.